خراسان روزنامه صبح ایران
یک شنبه ۲۷ خرداد ۱۳۹۷ . ۳ شوال ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۸۴۲

کسب و کار

کشاورزی شاید سنتی ترین شغلی است که در حافظه بشر وجود دارد. اما این شغل سنتی تقریبا چند سالی است که با معضل کم آبی دست و پنجه نرم می کند و همین امر باعث شده است که بسیاری از کشاورزان از این شغل آبا و اجدادی خود دلسرد و راهی مشاغل دیگر شوند. در این شماره از دخل و خرج شما را با نوعی از این حرفه آشنا می کنیم که مشکل کم آبی تقریبا بر میزان سودده‌ی آن اثری ندارد. پس ما را دنبال کنید.

بازار محصولات کشاورزی هیچ گاه از رونق نمی افتد که هیچ؛ همیشه رو به پیشرفت نیز است. رشد جمعیت و اقبال عمومی برای استفاده از محصولات کشاورزی؛ شاید از مهم ترین عوامل وجود همیشگی سود در بازار محصولات کشاورزی باشد. اما این روزها وجود بحران کم آبی که موجب کاهش چشمگیر و البته نگران کننده ذخایر آبی و سفره های زیر زمینی آب شده، این حرفه را مخاطرات جدی رو به رو ساخته، تا جایی که کشاورزی از یک شغل با درآمد مطمئن تبدیل به یک شغل با خطر ریسک بالا شده است. اما چاره چیست؟ آیا می شود در حوزه ای به این مهمی از لحاظ تغذیه ای و اقتصادی دست روی دست گذاشت؟ پاسخ ما به شما این است که خیر. نباید برای پر کردن بازار صیفی جات دست به دامان صادرات بی رویه این محصولات زد خصوصا در این بازار پر نوسان دلار... بلکه باید دست به دامان علم مدرن کشاورزی شد و راه کشورهای صنعتی پیشرفته را در این حوزه پی گرفت. یکی از بهترین راه ها راه اندازی گلخانه ها برای کاشت محصولات است. در این نوشتار تلاش داریم تا گام های نخستین راه اندازی تا بهره برداری یک گلخانه را شرح دهیم.

راهنمای راه‌اندازی گلخانه صیفی جات

فوت و فن کشاورزی مدرن

خبرنگار: محمدنیا حنایی- مهدوی مقدم
h.habibi@khorasannews.com

چرا گلخانه؟

گلخانه بخش محدودی از فضاست که در آن عوامل طبیعی قابل کنترل است، به گونه ای که برای کشت متراکم و تولید محصول خارج از فصل یا خارج از محیط طبیعی، محل مناسبی را ایجاد می کند. همان طور که در ابتدا گفتیم، یکی از مزایای استفاده از روش گلخانه ای، مصرف کم آب در کاشت محصولات است که این امر با توجه به بحران آبی کشور بسیار حائز اهمیت است. نکته دیگر مسئله کاهش کیفیت خاک های حاصلخیز زیر کشت به دلیل کم آبی موجود است؛ که در این روش به دلیل تحت کنترل در آوردن این مسئله، ضمن این که این موضوع را مرتفع می سازد، به افزایش محصولات کشاورزی برداشت شده در واحد سطح نیز کمک شایانی می کند. در کشاورزی سنتی تقریبا همه چیز به شانس بستگی دارد. کشاورز بیل به دست چشم به آسمان دارد که چه زمانی رحمت الهی نازل شود یا توفان سهمگین بالاخره آرام بگیرد... اما در کشاورزی مدرن تقریبا تمام عوامل موثر در رشد گیاهان تحت کنترل کشاورز قرار دارد. بر همین اساس میزان خطرپذیری شغل نیز تا حد زیادی کاهش می یابد. علاوه بر این موضوعات کلی گلخانه ها این توانایی را دارند که با کنترل عوامل موثر در رشد گیاه زمان برداشت محصول را معین کنند. به این معنی که می توان محصول را درست در زمانی که تقاضای بازار برایش در حد بالای خود قرار دارد وارد بازار کرد و بالاخره سود سرشاری از آن به جیب زد. همچنین می توان به توانایی گلخانه ها و کاشت و بازدهی زیاد محصولاتی اشاره کرد که در اقلیم های بسیار متفاوت رشد و نمو دارند. با این کار تا حد زیادی می توان جلوی خروج ارز از کشور را گرفت و محصولات وطنی فرنگی را به بازار عرضه کرد. در آخر می توان اشاره کرد که از آن جا که تمام عوامل رشد مناسب در گلخانه ها کنترل می شود، محصولات گلخانه ای از کیفیت بسیار زیادی نسبت به محصولات کشاورزی سنتی برخوردار است و تقریبا مشتری پسندتر هستند. و همین امر میزان سوددهی محصولات را چندین برابر محصولات مشابه اما کشت سنتی کرده است.

دلایل اقتصادی برای کشت گلخانه ای

از مهم ترین دلایل اقتصادی برای کشت گلخانه می توان به افزایش تعداد برداشت ها در سال، افزایش برداشت محصول نسبت به سطح زیر کشت، تعیین زمان بهره برداری محصول و کاهش تعداد کارگران اشاره کرد. اما هر کسب و کاری مطمئنا ایراداتی هم خواهد داشت، گلخانه هم از این مقوله مستثنا نیست، به موضوعات زیر می توان به عنوان سختی های کار در گلخانه اشاره کرد: آورده اولیه برای شروع این کسب و کار تقریبا زیاد است که البته از آن جایی که بیشتر این هزینه ها برای تجهیزات گلخانه صرف می شود، تنها یک بار اتفاق می افتد. کارشناسان معتقدند که اگر برداشت محصولات دارای مطلوبیت نسبی باشد، تقریبا بعد از سه سال هزینه های اولیه شما به جیبتان باز می گردد. دومین مسئله مربوط به کشاورزی گلخانه ای، نیاز به مراقبت لحظه ای و دایمی در این نوع کشت است. مثلا، تنها یک غفلت از دمای گلخانه در یک شب زمستانی می تواند تمام زحمات چند ماهه تان را بر باد دهد.

> از آن جایی که بیشتر هزینه‌ها برای تجهیزات گلخانه صرف می‌شود، تنها یک بار اتفاق می‌افتد. کارشناسان معتقدند که اگر برداشت محصولات دارای مطلوبیت نسبی باشد، تقریبا بعد از سه سال هزینه‌های اولیه شما به جیبتان باز می‌گردد

گام های تاسیس یک گلخانه

برای راه اندازی گلخانه باید چندین مرحله را پشت سر بگذارید که مهم ترین آن، گرفتن مجوز از سازمان جهاد کشاورزی است. این سازمان برای اعطای مجوز گلخانه به شما، چندین پیش شرط برایتان می گذارد که مهم ترین آن وجود تجهیزات اساسی برای گلخانه مد نظر شماست. این تجهیزات بیشتر مربوط به موضوع کنترل دما و آب رسانی گلخانه است. در این باره شما برای سیستم گرمایشی نیاز به تجهیزات زیر دارید.

سیستم مرکزی: سیستم شوفاژ (برای گلخانه های بالای ۰/۴ هکتار) در این سیستم از بخار آب داغ استفاده می شود.

سیستم موضعی: بخاری شامل سه دسته، بخاری های منفرد یا تراکمی_ بخاری های کنوکسیونی یا همرفتی_ بخاری های تابشی با انرژی پایین.

سیستم سرمایشی نیز در واقع شامل دو دست کلی می شود. سیستم خنک کننده تابستانه و سیستم خنک کننده زمستانه. در نوع تابستانه آن سیستم فن وپد (متداول ترین نوع این سیستم) و سیستم خنک کننده مه پاش باید برای گلخانه تامین شود. در نوع زمستانی، وجود سیستم تیوپ- پنکه برای تایید نظر کارشناس جهاد کشاورزی لازم است. علاوه بر این ها خرید و راه اندازی ژنراتور (برق اضطراری)، ترموستات؛ و سیستم آبیاری تحت فشار نیز به عنوان پیش شرط های سازمان برای انجام بازدید اولیه لازم است.

مجوز جهاد کشاورزی

بعد از تجهیز گلخانه ،برای گرفتن مجوز باید ابتدا به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستانی مربوط مراجعه کنیم. مدارک مد نظر این سازمان را ارائه دهیم. این مدارک عبارتند از:

* سند مالکیت اعم از رسمی، قولنامه ای یا اجاره نامه شش ساله. قولنامه ها و اجاره نامه ها باید به تاییدیک نهاد رسمی مثل شورای محل یا جهاد کشاورزی رسیده باشد.
* ارائه پروانه بهره برداری از چاه یا مدارک رسمی که نشان دهنده تامین آب مصرفی از قنات، چشمه، رودخانه، کانال باشد.
* ارائه نتیجه مثبت آزمایش آب مورد استفاده در گلخانه، از یکی از آزمایشگاه های معتبر استان.
* معرفی یک کارشناس کشاورزی برای همکاری در گلخانه هایی که سطح زیر کشت آن ها بیش از ۵۰۰۰ متر مربع باشد.

بدیهی است پس از آن که مدارک ارائه شده از نظر سازمان مورد وثوق قرار بگیرد و تاییدیه کارشناس بازرس از وضعیت اولیه گلخانه نیز به این سازمان ارسال شود، مجوز شما صادر خواهد شد.

گام های اولیه برای کشاورزی مدرن

اولین گام بعد از گرفتن مجوز ، درباره کاشت محصول است. برای کاشت گیاه دو روش وجود دارد. روش کاشت بذر که نوع سنتی کاشت است و روش کاشت نشاء. کارشناسان کشاورزی معتقدند که کاشت نشاء با توجه به دلایل زیر از مزیت های اقتصادی بیشتری در مقایسه با کاشت بذر برخوردار است. این دلایل عبارتند از: طولانی تر شدن زمان بهره بری در نوع سنتی، نیاز به نیروی کار بیشتر حین انتقال بذر ها به گلخانه، زیاد بودن میزان دور ریز بذرها چه در زمان ذخیره کردن و چه در زمان رشد آن ها و در آخر نامطمئن بودن کشاورز از کیفیت مطلوب گیاه حاصله از بذر؛ این در حالی است که کاشت نشاء به لحاظ قابل تعیین بودن میزان مرغوبیت گیاه و امکان انتخاب گیاهان سالم و یک دست و کاهش آب مصرفی بسیار با صرفه اقتصادی است.

احداث یک گلخانه خانگی

اگر شما هم عاشق راه اندازی یک گلخانه هستید اما سرمایه کافی برای تاسیس یک گلخانه بزرگ را ندارید برایتان یک پیشنهاد داریم: فضاهای کنار افتاده ای مانند حیاط، پشت بام می تواند در این روش دارای صرفه اقتصادی برایتان باشد. به عنوان مثال یک فضای صد متری از پشت بام منزلتان را برای راه اندازی یک گلخانه در نظر بگیرید.

اسکلت گلخانه را با چهارچوب فلزی بلند کنید، چون دوام بیشتری دارد و برای عایق آن بهتر است از پلاستیک های uv دار استفاده کنید. چرا که اشعه های آسیب رسان خورشید را دفع می کنند، در حالی که عایق های ساده زیر نور آفتاب خاصیت ذره بینی پیدا می کنند که برای رشد گیاهان به خصوص صیفی جات بسیار مضر است. این عایق های uv دار تفاوت قیمت چندانی با نوع پلاستیکی اش ندارد، اما در نتیجه کار نقش اساسی بازی می کند.

اکنون باید به فکر سیستم آب رسانی برای گلخانه تان باشید. آب رسانی قطره ای بهترین و با صرفه ترین روش موجود برای گلخانه کوچک شماست. با یک بار هزینه، برای همیشه و در همه دوره ها می توانید از آن استفاده کنید.

برای راه اندازی این سیستم در ۱۰۰ متر مربع، چیزی حدود دو میلیون تومان کنار بگذارید. این سیستم آب رسانی شامل یک مخزن هزار لیتری آب و حدود صد متر لوله یک ونیم اینچی مخصوص آبیاری قطره ای و یک پمپ آب متوسط است. نکته مهم در آب رسانی قطره ای این است که در این سیستم آب کمی مصرف می شود حتی کمتر از مقداری که با آب پاش دستی مصرف می کنید. این سیستم آب رسان چیزی حدود دو میلیون تومان هزینه بر می دارد.

اکنون باید به فکر محل کاشت نهال باشید، این جا دو روش بالشتکی و ناودانکی وجود دارد. روش بالشتکی بسیار کم هزینه تر اما یک بار مصرف است چون از گلدان های پلاستیکی استفاده می شود. روش ناودانکی به علت طول عمر و مقاومت بالا، گزینه عاقلانه تری است. ناودانکی همان طور که از اسمش مشخص است، از لوله‌های نیمه‌ای از جنس گالوانیزه است. درون این لوله‌ها از خاک پر می شود و این سازه ها یک گلخانه یک دست و ردیفی به شما می دهد.

اکنون نوبت آماده سازی گلخانه برای کاشت است، بنابراین سراغ خاک و انتخاب نوع محصول بروید. خیار بوته ای گزینه مناسبی برای یک مبتدی است. بهترین خاک هم، برای پرورش خیار درختی خاک کوکوپیت و پرلیت است. این نوع خاک قیمت مناسبی دارد و همچنین از کیفیت بالایی برخوردار است. برای تهیه خاک برای ۱۰۰ متر مربع گلخانه، حدود ۳۰۰ هزار تومان باید هزینه کنید. و حالا باید سراغ خرید نشاء، کود و ... بروید.

تا به این جا برای یک مبتدی کاشت خیار گلخانه ای به جز هزینه های بستر کاشت که برای همیشه است، دوره های اول حدود هشت میلیون تومان بابت خرید خاک، بذر، کود، سم، سیستم گرمایشی و سرمایشی، هزینه های مصرفی آب و غیره و کارشناسی و تشخیص آفت هزینه بر می دارد.

بازدهی

در هر سال می توانید، دو تا سه دوره؛ کاشت و برداشت داشته باشید. کاشت بهاره، تابستانه و زمستانه، از آن جایی که محصولات زمین های زراعی در تابستان به بازار می آیند، کاشت تابستانه توصیه نمی شود.

در یک گلخانه صد متری حدود ۳۰۰ بوته خیار می توان کاشت و هر بوته در هر دوره با مراقبت های درست حدود ۱۰ کیلو محصول می دهد، و در نهایت در انتهای دوره چیزی حدود سه تن محصول خواهیم داشت. البته قیمت خیار در فصل های سال متفاوت است. اگر میانگین حدود کیلویی دو هزار و ۵۰۰ در نظر بگیریم، در پایان سال ۱۵ میلیون تومان درآمد ناخالص خواهیم داشت.

هزینه احداث گلخانه صد متری

اسکلت بندی و عایق uv	سیستم آب رسانی	ناودانکی	سیستم گرمایشی و سرمایشی	کود، بذر، خاک، سم و هزینه های مصرفی
۹ میلیون تومان	۲ میلیون تومان	یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان	۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان	۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان

جدول هزینه کشت در یک گلخانه ۱۰۰ متری

نوع محصول	تعداد بوته	باردهی هر بوته	باردهی در هر دوره	باردهی در پایان دو دوره	میانگین قیمت هر کیلو	جمع کل سود ناخالص
خیار بوته ای	۳۰۰	۱۰ کیلوگرم	۳۰۰۰ کیلوگرم	۶۰۰۰ کیلوگرم	۲ هزار و ۵۰۰ تومان	۱۵ میلیون تومان

فول چارتر کیش ایر تورکیش
نرخ ویزه تورها را از ما بخواهید
گرجستان مالزی استانبول آنتالیا دبی تایلند
آریا پرواز ماندگار ۳۸۰۶۳۰۰۰
کیش اقساط دلخواه
چین مالزی تایلند
جام جهانی روسیه ترکیه
فلامینگو ۳۶۰۹۹۹۳۴
۳۶۰۳۶۰۱۰ یکتاسیر
کیش اقساط بدون کارمزد
تخصص ماست
کانال تلگرام: @yekta_seir
کانادا استرالیا اروپا و پشتیبانی انگلیس
خدمات اخذ ویزا، وقت سفارت، پیکاپ پاسپورت
کافه سفر TRAVEL CAFE پشت هاشمیه ۳۰
۳۸۸۴۴۸۴۴ ۰۹۱۵۰۰۵۵۲۰۰
اتوبوس ۲۵ نفره VIP ساحل اختصاصی
شمال متل صحرا نوشهر
محور طلایی خاوران ۳۸۴۵۲۲۳۰
کیش کشت جزیره رایگان
مالزی گرجستان آنتالیا شیراز اصفهان
پاتریس ۳۱۸۱۰ ۱۰۰ پی نقد. اقساط
شمال تور گروهی جمعه ها ۶ روزه با تمام امکانات
هتل الماس ۴ عباس آباد رامسر
ناسا حل زیبا و اختصاصی
نازلترین قیمت برترین خدمات
کلاردشت، آبگرم رامسر، جنگل های عباس آباد، نله کابین، متل قو و...
۰۹۱۵۱۱۱۸۶۸۱ ۰۹۸۰۴۴۳۳
@MASHHADSAFARI
مشهد سفر
mashhadsafar.ir
تور استثنایی زوجین
تور ماه عسل
اولین سفر مشترکتان را خاص تجربه کنید
مقصد به انتخاب شما
شرکت خدمات مسافرتی و جهانگردی موج آبی
۰۵۱-۳۱۳۰۰
برای کسب اطلاعات تماس بگیرید
باکو قبرس بلغارستان
آنتالیا مالزی ویزای کانادا
پیکاپ پاسپورت
اقساط ۶ ماهه
خرید آنلاین بلیط هواپیما
abiseir724.ir
آبی سیر ۳۸۴۳۷۴۷۲
تور گروهی اروپا تابستان ۹۷
با دعوتنامه رسمی
تور گروهی چین
آنتالیا. مالزی . استانبول
تایلند. کیش gisatravel.com
دوبار و سلام
جیسا ۳۶۰۸۶۰۱۱
نازلترین قیمت و شرایط کاملا استثنایی
استانبول
دبی/گرجستان
مالزی / تایلند
کیش/قشم
اخذ ویزا در کمترین زمان ممکن
خارجی ۰۹۱۵۰۶۸۶۸۶۲
داخلی ۰۹۱۵۰۶۸۶۸۶۳
با شرایط اقساط و تضمین کیفیت
چارتر کننده پروازهای مشهد/ نجف/ مشهد هواپیمایی معراج
اخذ ویزای عراق در کمترین زمان ممکن
پیشگامان سفری دیگر (صادقی)
۳۷۱۳۷۰۳۱-۶ | ۰۹۱۵۹۱۶۸۸۴۲
www.psd180.ir
چارتر کننده همه روزه
کیش قشم
تشریفات پرواز
۰۵۱-۳۱۴۰۶
۰۵۱-۳۷۶۱۷۰۷۰
بین خیام جنوبی ۶ و ۸ | شماره ۲۸ | طبقه ۱+
تسهیلات ویژه پرداخت
ر/۹۷۰۴۷۵۹۲
تایلند | مالزی | سنگاپور
آنتالیا | دبی | بالی
اروپا
ایتالیا | فرانسه | سوئیس
اسپانیا | روسیه | صربستان